

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Κοντά στα Χριστούγεννα και στον ερχομό του Νέου Χρόνου θεωρώ πως δεν υπάρχει καλύτερο δώρο των εκπαιδευτικών προς τους μαθητές τους από το να τους βοηθούν να ανοίξουν οι ορίζοντές τους πέρα από την επιβεβλημένη - σχεδόν εμμονική - αναζήτηση της ΕΥΤΥΧΙΑΣ των γιορτών.

Σε αυτό το πλαίσιο της καλλιέργειας μιας σημαντικότητας δεξιότητας, αυτής της ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ (πυρήνας της ΑΝΘΡΩΠΙΑΣ και της ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ) οι τάξεις Ε και Στ1 – Στ2 προσκλήθηκαν να περάσουν ένα σύντομο βιωματικό μάθημα με Θέμα: «ΜΕΤΑΝΑΣΤΗΣ Ή ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ;»

Ο τίτλος της Δράσης ήταν : «...Και επί Γης Ειρήνη» και πραγματοποιήθηκε το πρωί της Πέμπτης 22/12/2016, πέντε μέρες μετά την Παγκόσμια Ημέρα Μετανάστη.

Το σύντομο σενάριο του βιωματικού βασίστηκε σε στοιχεία από δύο μεγάλα εκπαιδευτικά πακέτα -με έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, που έχει στο αρχείο του ο εκπαιδευτικός του Τμήματος Ένταξης, Κυριάκος Περβανάς. Το πρώτο ονομάζεται ΠΕΡΑΣΜΑΤΑ, ΕΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ και το δεύτερο είναι με τον τίτλο «ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΑΡΙΘΜΟΙ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ». Τα πακέτα αυτά προέρχονται το μεν πρώτο από τον τομέα ενημέρωσης της Ύπατης Αρμοστείας ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (2013), το δεύτερο πάλι από την Υ.Α. του ΟΗΕ σε συμπαραγωγή με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (2006).

Τα εκπαιδευτικά πακέτα προορίζονται για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και έτσι χρειάστηκε να γίνουν από το Τ.Ε. οι σχετικές προσαρμογές, λόγω των χρονικών περιορισμών αλλά και λόγω της ηλικιακής -νοητικής και συναισθηματικής- ωριμότητας των παιδιών μας.

Τα παιδιά ξέρουν εξ αρχής ότι θα μπορούμε όλοι σε ρόλους στο πολύ σημαντικό θέμα.

Στόχος η βασική ενημέρωση για ένα τόσο επίκαιρο πεδίο αλλά και η συναισθηματική κοινωνική / πολιτειακή τους αφύπνιση.

Πιο αναλυτικά:

1. Μέσα στην τάξη, στο εδώ και τώρα, ξεκινάμε ως κλασικό μάθημα για τα μηνύματα των γιορτών. Ο δάσκαλος του Τ.Ε. στο ρόλο δασκάλου και οι μαθητές στο ρόλο μαθητών.

Αναλύουμε το «Δόξα εν υψίστοις Θεώ ... επί γης ειρήνη ... εν ανθρώποις ευδοκία» ...

2. Ξαφνικά γίνεται βομβαρδισμός... ο ΠΟΛΕΜΟΣ μας κατατρέχει. Αφήνουμε τα πάντα και τους πάντες πίσω μας... φεύγουμε κρυφά ΧΩΡΙΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ για άλλο τόπο. Θέλουμε να βρούμε ασφάλεια. (ο δάσκαλος σε ρόλο αφηγητή / κάποτε διακινητή και πάντα καθοδηγητή της δράσης).

3. «Ένας διακινητής, λοιπόν, εμφανίζεται και μας υπόσχεται να μας φυγαδεύσει με βάρκα στο απέναντι ελληνικό νησί... τον εμπιστευόμαστε... είμαστε φοβισμένοι και καταπονημένοι.

4. Φωνάζοντάς μας, ο Διακινητής ζητάει χρήματα για το κρυφό μας ταξίδι! Ζητάει πολλά... Του τα δίνουμε... Μας εξηγεί τη διαφορά ανάμεσα στους μετανάστες και τους πρόσφυγες. Είμαστε ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ.

5. Μας δίνει τα σωσίβια για να προστατευτούμε κόντρα στη άγρια θάλασσα...

Οι μαθητές σε ρόλο κυνηγημένων προσφύγων φοράνε τα σωσίβια (είναι κατά συνθήκη τα μπουφάν τους φορεμένα μπρος πίσω που δημιουργούν μια πνιγηρή αίσθηση, ενώ κάτω από πιεστικές φωνές να βιαστούν -αφού οι βόμβες μας πλησιάζουν- βοηθάει έντονα ο ένας τον άλλον να κουμπωθεί - δέσιμο ομάδας/ αλληλοβοήθεια). Εκεί αρχίζουν να γελάνε αμήχανα μέχρι να μπουν στο πετσί του ρόλου τους. Μέχρι που έρχεται η επόμενη Διαταγή:

6. Το δεξί χέρι κολλάει στο αριστερό αυτί και η αριστερή παλάμη κουμπώνει κάτω από το δεξί γόνατο... Θα κινηθούμε σε αυτήν την «άβολη θέση» - κάλυψης - απόκρυψης- για την ασφαλή πεζοπορία μας ως την ακτή, συνεχώς σκυμμένοι, νηστικοί, διψασμένοι και κατάκοποι.

7. Έπειτα, ο ένας πίσω από το άλλον, σε φάλαγγα και μόνο κοντά στον τοίχο κατεβαίνουμε δύο ορόφους με προσοχή... Πρέπει να είμαστε αθόρυβοι και να μην ξεφύγουμε προς την πλευρά του κάγκελου της σκάλας. Η περιοχή αυτή είναι ναρκοθετημένη και αν ένας την ακουμπήσει όλοι σκοτώνονται... Ο διακινητής είναι πολύ έντονος στις προειδοποιήσεις του. Μιλάει σαν ένας δικτάτορας. Έχει εξουσία...

8. Σε όλη τη διαδρομή πολλοί «πρόσφυγες» παραπονούνται : πού πάμε; πότε φτάνουμε; η μέση μου και τα πόδια μου πονάνε! Ωχ! μαμά μου!... κλπ.

-αφού διασχίσαμε το μεγάλο προαύλιο, έτσι τοίχο τοίχο, έχουμε φτάσει έξω από την αίθουσα προβολών - Σε μια γωνία. Ο Διακινητής τους τονίζει : ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ Η ΑΡΧΗ...

9. Σε φυλλωσιές, μέσα στο «μισοσκόταδο», μαζευόμαστε και παίρνουμε μια ανάσα – την τελευταία από την πατρίδα μας, εκεί στην παραλία που μας περιμένει η φουσκωτή βάρκα με το βαρκάρη για να μας περάσει απέναντι...

10. Ο διακινητής μας λέει ότι ο βαρκάρης του χάλασε την συμφωνία τους και ότι θα πρέπει να τον πληρώσουμε και άλλα χρήματα.. Όλοι δίνουν ό,τι έχουν και κάποιοι που δεν έχουν δεσμεύονται να τον πληρώσουν οι συγγενείς τους όταν φτάσουν απέναντι καλά.

11. Ένας ένας: μικροί μεγάλοι, γυναίκες, παιδιά, μωρά, άντρες, γέροι άνθρωποι μπαίνουμε στη βάρκα και εκεί πάνω στριμωχνόμαστε...

Η βάρκα μας είναι μια συστάδα θρανίων μέσα στην αίθουσα προβολών και μπροστά μας πολύ κοντά η οθόνη ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΕΨΕΙ.

με την Προβολή του Βραβευμένου Ντοκιμαντέρ

4,1 Μίλια*

(Το ντοκιμαντέρ καταγράφει τις δραματικές επιχειρήσεις των Λιμενικών Αρχών της Λέσβου και του κυβερνήτη του περιπολικού σκάφους, Κυρ. Παπαδόπουλου, να σώσουν τους πρόσφυγες που προσπαθούν να φτάσουν στην Ελλάδα απ την Τουρκία.

Το «4.1 Miles» είναι η απόσταση που χωρίζει τις ακτές του νησιού από αυτές της γείτονος χώρας. Η Δάφνη Ματζιαράκη με την κάμερά της καταγράφει τις συγκλονιστικές διασώσεις αλλά και τις ανθρώπινες ιστορίες διασωστών, προσφύγων και κατοίκων της Λέσβου, όπως τις έζησε η ίδια από κοντά.)

12. Τα παιδιά παρακολουθούν σιωπηλά.

13. Το πέρασμά τους τελειώνει.

14. Κάποιοι από τη βάρκα έχουν ίσως χαθεί στα νερά.

15. Διατυπώνουν απορίες, όντας πάνω στη βάρκα, για αυτά που είδαν και που έζησαν.

16. «Αποβιβάζονται» σε πλαϊνές καρέκλες χωρίζονται σε 5-6 μικρές ομάδες και για λίγα λεπτά παρατηρούν (από το πρόγραμμα «Δεν είναι μόνο αριθμοί») σχετικές φωτογραφίες – πυροδότες για παραπάνω συζήτηση και προβληματισμό και για να τις πάρουν μαζί τους στην τάξη και στο σπίτι τους...

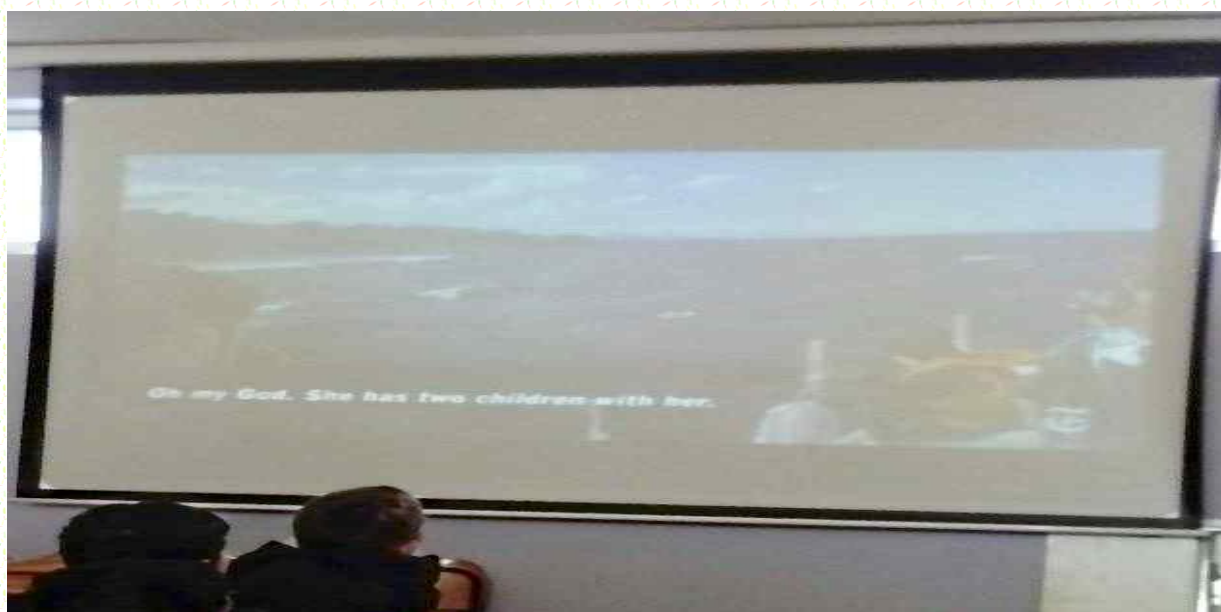
17. Ανακοινώνουν, έπειτα στην ευρύτερη ομάδα τις ιστορίες που έφτιαξαν με βάση τις εικόνες ... Οι πιο πολλές έχουν να κάνουν με τη ζωή των προσφύγων μετά τη διάσωσή τους. (... Στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα...)

18. Ανταλλάσσουμε ευχές για ένα Καλύτερο Αύριο.

* Το εικοσάλεπτο ντοκιμαντέρ της Ελληνίδας σκηνοθέτιδας [τιμήθηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο με ένα από τα φετινά φοιτητικά Όσκαρ](#) που δίνει κάθε χρόνο η Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογραφικών Τεχνών και Επιστημών σε σπουδαστές αμερικανικών πανεπιστημίων. Παραγωγός είναι το Πανεπιστήμιο Μπέρκλεϋ της Καλιφόρνια, όπου η Δάφνη Ματζιάρκη σπουδάζει δημοσιογραφία.

Η Αμερικανική Ακαδημία Κινηματογράφου το ενέταξε στη λίστα με τα μικρού μήκους ντοκιμαντέρ που θα διεκδικήσουν ένα βραβείο Όσκαρ στην τελετή απονομής στις 27 Φεβρουαρίου του 2017.

Κυριάκος Περβανάς (ειδικός παιδαγωγός, υπεύθυνος του Τ.Ε.)

Φωτογραφικό υλικό : Κλουκίνας Λεωνίδας